

Keskusvaalilautakunnan selvitys tarkastuslautakunnalle vuoden 2017 arviointikertomuksesta

VD/44/00.03.00.00/2018

TS/NK

Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 28.5.2018 § 3 merkinnyt tiedoksi tarkastuslautakunnan laatiman Vantaan kaupungin arviointikertomuksen 2017. Tarkastuslautakunta pyytää toimialoja ja eräitä tulosalueita antamaan selvityksensä arviointikertomuksen tiivistelmäkohtiin, sisältökohtiin ja suosituksiin 28.9.2018 mennessä. Selvitykset on käsiteltävä lautakunnissa.

Arviointikertomuksen tiivistelmän kohdassa 9 todetaan: ”Kunnan keskusvaalilautakunnan keskeinen tehtävä on huolehtia vaalien sujuvuudesta ja virheettömyydestä. Lautakunnan työ on vaalilaissa varsin tiukka säännelty. Viimeisten kuntavaalien (2017) jälkeen tehtiin vaalien järjestelyistä selvitys, jossa nousi esiin kehittämiskohtia. Vaalijärjestelyihin lähdettiin heti selvityksen pohjalta tekemään kehittämistoimenpiteitä”.

Arviointikertomuksen kohta 6.1. koskee keskusvaalilautakuntaa. Suosituksina tarkastuslautakunta esittää: ”Viimeisistä kuntavaalien järjestelyistä Vantaalla tehty selvitys nosti esiin vaalijärjestelyihin liittyviä kehittämis- ja ongelmakohtia. Tarkastuslautakunta pitää tärkeänä, että kyseinen selvitys tehtiin nopeasti vaalien jälkeen ja kehittämistyö sekä esille tulleiden ongelmien korjaustoimenpiteet aloitettiin nopeasti selvityksen valmistuttua. Tarkastuslautakunta suositteleekin pitämään huolta, että suunnitellut korjaustoimenpiteet vaalijärjestelyihin tehdään, jotta vaalijärjestelyt onnistuisivat jatkossa entistä paremmin”.

Keskusvaalilautakunta 12.9.2018 § 4

Puheenjohtajan esitys:

Päätetään antaa tarkastuslautakunnalle oheinen keskusvaalilautakunnan selvitys Vantaan kaupungin arviointikertomuksesta 2017:

Kuntavaalien jälkeen tehdyn selvityksen perusteella vuoden 2018 presidentinvaalin järjestelyjä parannettiin. Keskusvaalilautakunnalle budjetoitiin talousarviossa aiempaan verrattuna enemmän rahaa vaalien järjestämistä varten ja lisärahalta voitiin muun ohella palkata tarvittavat resurssit ja järjestää tarvittavat koulutukset.

Viime kuntavaaleihin verrattuna vaalivirkailijoiden rekrytoiminen presidentinvaaliin oli helpompaa. Valtiollisissa vaaleissa äänten tarkastuslaskenta ei tapahdu kunnissa, joten henkilöstön määrä oli pienempi ja rekrytointiin erityisesti vaikutti myös se, että vaalivirkailijoiden palkkoja nostettiin samalle tasolle muiden pääkaupunkiseudun kuntien kanssa.

Presidentinvaalissa ensimmäistä kertaa jokainen vaalilautakunta (65) käytti sähköistä äänioikeus- ja tuloslaskentajärjestelmää siten, että tulokset tallennettiin vaalilautakunnissa. Tieto alustavan laskennan tuloksista saatiinkin vaali-iltana jo heti klo 21.00 jälkeen, eli reilun tunnin laskennan jälkeen. Tämän mahdollisti koulutukseen panostaminen. Vaalilautakunnasta koulutettiin pienryhmissä kolme henkilöä järjestelmien käyttäjiksi ja tämän lisäksi vaali-iltana äänestyspaikoilla oli vaalilautakuntien tukena

ulkopuolinen tallennusapu. Koulutusten järjestämiseen saatiin suurta apua kaupungin Pilviagenteilta. Seuraaviin vaaleihin järjestelmäkoulutus toteutetaan vastaavalla tavalla. Myös muuta vaalilautakuntien puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille annettavan koulutuksen sisältöä on kehitetty.

Kuten kuntavaaleissa myös presidentinvaalin jälkeen tehtiin kysely vaalilautakuntien puheenjohtajille ja varapuheenjohtajille. Presidentinvaalista saadun palautteen perusteella vaalien järjestelyjä pyritään kehittämään edelleen. Esimerkiksi vaalien järjestämiseen liittyvää ohjeistusta selkeytetään. Saaduissa vastauksissa erityisesti koulutukseen oltiin tyytyväisiä. Budjetin suuruus ei kuitenkaan välttämättä takaa vaalien sujumista ongelmitta. Vaaleissa mukana on aina satoja henkilöitä.

Vaalien järjestämiseen tarvittavista laitteista, yhteyksistä ja tietotekniikasta huolehti kaupungin tietohallinto ja CGI. Yhteistyötä näiden kanssa on tiivistetty. Vaalitoimisto, tietohallinto ja CGI kokoontui säännöllisesti ennen presidentinvaalia ja sen jälkeen. Myös Vantti Oy:n kanssa pidettiin tapaaminen ja sovittiin tehtävistä, jotka Vantti teki presidentinvaalissa. Vuoropuhelu eri toimijoiden välillä on tärkeää ja se on koettu hyödylliseksi. Yhteistyö Vantti Oy:n, tietohallinnon ja CGI:n kanssa jatkuu seuraavissa vaaleissa.

Vaalien järjestämiseen tarvitaan useamman henkilön työpanosta. Vaalien järjestämiseen sisältyy useita eri osa-alueita, kuten kotiaänestyksen järjestäminen, laitosäänestyksen järjestäminen, ennakkoaänestyksen järjestäminen ja vaalilautakuntien kokoaminen. Vastuut eri osa-alueista jaetaan tietyille henkilöille kuitenkin siten, että kokonaisvastuu vaaleista on yhdellä. Vaalien järjestämiseen osallistuu kaupunginkanslian henkilökuntaa ja vaalitoimisto palkkaa myös ulkopuolista apua. Hyvä tiedonkulku eri osatekijöiden välillä on tärkeää. Säännöllisissä vaalitoimiston sisäisissä palaverissa käydään läpi vaalijärjestelyjen tilanne. Vaalitoimisto on myös laatinut viestintäsuunnitelman, joka kattaa sisäisen ja ulkoisen viestinnän. Vaalien järjestäminen Vantaalla on lisäksi dokumentoitu sähköiseen käsikirjaan.

Keväällä 2019 järjestetään eduskuntavaalit ja europarlamenttivaalit ja mahdollisesti myös maakuntavaalit europarlamenttivaalien yhteydessä.

Käsittely:

Merkittiin, että ennen keskusvaalilautakunnan kokousta keskusvaalilautakunnan sihteeri Nelli Jääskeläinen esitteli presidentin vaalien jälkeen ennakkoaänestysvirkailejoille ja vaalilautakuntien puheenjohtajistoille tehdyn kyselyn tuloksia.

Päätös:

Hyväksyttiin esitys.

Liitteet:

- Vantaan kaupungin arviointikertomus 2017

Täytäntöönpano: Tiedoksi tarkastuslautakunta

Muutoksenhakuohje: 3.1 Oikaisuvaatimus- ja valituskielto

Lisätiedot:

keskusvaalilautakunnan sihteeri Niina Kolju, puh. 040 5149558, etunimi.sukunimi[at]vantaa.fi